

Fiod kan maar geen geschikte directeur vinden

De Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (Fiod) heeft al sinds mei geen directeur. Een maandenlange zoektocht leverde vooralsnog geen geschikte opvolger op voor de vorig jaar vanwege de toeslagenaffaire vertrokken algemeen directeur Hans van der Vlist. De positie wordt daarom noodgedwongen op interim-basis ingevuld door een consultant. De komende zes maanden neemt Niels Obbink van ABDTopConsult de taken waar.

Het lukt de Fiod maar niet om een geschikte nieuwe directeur te vinden

Ivo Bökkerink
Amsterdam

De Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (Fiod) heeft moeite om een opvolger te vinden voor de vorig jaar vanwege de toelagenaffaire vertrokken algemeen directeur Hans van der Vlist.

Een zoektocht sinds half 2020 heeft tot nu toe geen geschikte kandidaat opgeleverd. De positie wordt daarom noodgedwongen op interim-basis ingevuld door een consultant.

Dat blijkt uit antwoorden van de Fiod op vragen van het FD naar de invulling van een nieuw managementteam bij het onderdeel van de Belastingdienst. Volgens de Fiod was er wel interesse voor de topfunctie, maar zat daar niemand tussen die voldeed. 'Er waren voldoende sollicitaties, maar we hebben geen geschikte kandidaat kunnen vinden', aldus een woordvoerder. De komende zes maanden neemt Niels Obbink van ABDTopConsult — een kleine poel adviseurs van de overheid — daarom de taken waar.

Headhunter en managing partner Ralf Knegtman van De Vroedt & Thierry is niet verbaasd dat de topositie bij de Fiod lastig blijkt in te vullen. 'De Belastingdienst en de Fiod hadden al geen goede connotatie bij de gemiddelde Nederlander en dus ook niet bij potentiële kandidaten. Dat is er door de toelagenaffaire niet beter op geworden.'

De Vroedt & Thierry is het gewend om mensen te vinden voor functies in de publieke en semi-publieke sector. Kandidaten kijken volgens Knegtman in toenemende mate of het gaat om een maatschappelijk belang zoals onderwijs, gezondheidszorg of woningbouw. 'Daar loopt toptalent warm voor, maar ook dan moet je goed zoeken. De overheid blinkt niet uit in betaling als je kijkt naar verantwoordelijkheid en complexiteit van dergelijke banen.' De overstep vorig jaar van Nuon-topman Peter Smink naar de Belastingdienst is volgens Knegtman eerder uitzondering dan regel.

Het gebrek aan geschikte kandidaten is pijnlijk voor de Fiod en de Belastingdienst waar de dienst ondervalt. De circa 1500 werknemers van de Fiod werden jarenlang geleid door Van der Vlist, een intern zeer populaire algemeen directeur. Maar in mei vorig jaar vroeg de ambtelijke top van het ministerie van Financiën Van der Vlist te vertrekken, evenals vier topambtenaren van andere diensten. Alle vijf hadden direct of indirect te ma-

De Fiod doet in Breda een inval bij leden van een van witwassen verdachte motorbende.

FOTO: ERALD VAN DER AA/ANP

ken met de toelagenaffaire. Voor Van der Vlist gold dat hij van 2013 tot 2016 deel uitmaakte van het managementteam Fraude van de Belastingdienst. Daarmee zou hij weliswaar geen directe, maar wel een gezichtsbepalende rol hebben gespeeld in de tijd dat de problemen ontstonden.

'Overheid blinkt niet uit in betaling als je kijkt naar verantwoordelijkheid van dergelijke banen'

Door zijn afgedwongen vertrek is er in de top van de Fiod een vacuüm ontstaan, juist in een periode dat de dienst bezig is met grote onderzoeken naar vermeende misstanden bij grote ondernemingen als ABN Amro en SHV. De dienst is onder zijn leiding minder gaan kijken naar incidenten en zich meer gaan concentreren op de aanpak van de structuren achter

financiële criminaliteit, oftewel dienstverleners zoals banken, accountants en trustkantoren.

Van der Vlist heeft er volgens veel rechercheurs aan bijgedragen dat de dienst fundamenteel anders ging nadenken over de bestrijding van financiële criminaliteit. Van een focus op incidenten naar een op structuren: van individuele zaken naar het in kaart brengen van netwerken, trends en faciliterende partijen. Ook maakte Van der Vlist een einde aan de verplichting om nieuwe werknemers te rekruteren uit overtallige werknemers van de Belastingdienst.

Uit het functieprofiel van de Fiod valt op te maken dat de gezochte algemeen directeur een boegbeeld moet zijn voor de opsporingsdienst, verbinder en politiek sensitief. Behalve deze standaardvereisten, wordt er iemand gezocht die in staat is de positie van de Fiod binnen zowel de Nederlandse opsporingswereld als in de publiek-private samenwerking en bij internationale zusterorganisaties vast kan houden.

Insiders lezen daar een bepaalde behoudendheid in. 'De angst is dat er door de situatie bij de Belastingdienst nu ook een rem gaat op de Fiod', zegt een goed ingevoerde bron. 'De Fiod heeft de afgelopen jaren redelijk zelfstandig kunnen opereren en veel nieuwe dingen opgezet. De nieuwe directeur zal waarschijnlijk vooral het ingezette beleid moeten continueren. Maar criminelen continueren niet, die blijven zich wel ontwikkelen.'

Headhunter Knegtman denkt dat de Fiod uiteindelijk bij de usual suspects zal uitkomen, iemand die al gepokt en gemazeld is binnen de overheid. 'Je hebt te maken hebt met een heel complex stakeholdersveld waaronder de politieke component, beperkte autonomie en een hoog afbreukrisico. Mensen zien ook wat er met Van der Vlist is gebeurd en dat ze je kunnen laten vallen. Ook als je niets hebt misdaan. Het gevolg is dat de overheid voor dit soort functies noodgedwongen uit een beperkte vijver mensen kan vissen.'